

gemeente **Oosterhout**

Aan de gemeenteraad

Datum	Uw kenmerk	Zaaknummer	In behandeling bij
12 mei 2025	kenmerk		JVR Buiten Beleid

Onderwer
beantwoording vragen ex art 39 dd 17 april 2025 mbt Motie Bomenlanen

Geachte heer Raaijmakers, geachte heer Trommelen,

Op 17 april heeft u namens de fracties van de VVD en het CDA vragen gesteld met betrekking tot de Motie Bomenlanen in aansluiting op uw mondelinge vragen van 1 april.

In deze brief hebben wij de beantwoording van uw vragen opgenomen. Als bijlage daarbij sturen wij u de rapporten van onderzoeksbureau Cobra Groeninzicht met de boomtechnische beoordeling en de Quicksan Natuur.

Vragen

1. Wanneer komt het nieuwe hinderbeleid naar de raad? En kan het college toezeggen dat tot de behandeling van dit nieuw beleid de beukenlaan in kwestie in zijn geheel behouden blijft?

Antwoord:

In de perspectiefnota 2025 die in juni 2024 door uw raad is vastgesteld is onder de Leidende principes aangegeven dat wij prioriteit geven aan uitvoering en geen nieuw beleid meer zullen maken, tenzij wij daartoe verplicht worden. Dat betekent dat we voor het opstellen van nieuw hinderbeleid geen capaciteit hadden gereserveerd, overigens mede vanwege capaciteitsdruk op andere groene onderwerpen. Maar het college voelt de urgentie op dit onderwerp en zoekt naar ruimte om dit beleid alsnog op korte termijn op te stellen. Het is ons streven dit beleidsdocument af te ronden in het vierde kwartaal van 2025.

2. Wanneer is er opdracht gegeven voor het onderzoek naar de populierenlaan? Wanneer kan de raad het onderzoeksrapport ontvangen? Waarom heeft u niet voor de deadline de raad geïnformeerd over het lopende onderzoek?

Antwoord:

Op 21 augustus 2024 is opdracht gegeven voor het onderzoeken van de kwaliteit van diverse populierenlanen. Het definitieve rapport is ontvangen op 24 januari 2025. Hieruit is gebleken dat diverse ecologische aspecten van belang zijn voor het bepalen van een plan van aanpak en de planning. Na overleg is Cobra groeninzicht, onze externe adviseur in deze casus, opdracht gegeven op 7 april 2025 voor het uitvoeren van aanvullend ecologisch onderzoek. Dit nader ecologisch onderzoek wordt gedurende dit jaar uitgevoerd. Indien blijkt dat de holten in de bomen geschikt zijn voor vleermuizen, zal in het eerstvolgende geschikte seizoen een nader onderzoek naar

verblijfplaatsen voor vleermuizen plaatsvinden. Op die manier gaan we op een gedegen én veilige manier om met het behoud van onze populierenlanen.

3. Waarom is er niet gekozen voor alvast versteviging van de populierenlaan op de plekken waar afgelopen tiental jaren al bomen in de laan waren verwijderd? Waren er praktische bezwaren om de motie uit te voeren op dit punt?

Antwoord:

In verschillende populierenlanen zijn bomen uitgevallen. Die zijn alle vervangen door nieuwe bomen, tenzij dat technisch niet mogelijk was bijvoorbeeld vanwege beperkte groeiruimte. Ook zijn op de Visserweg en de Domeinweg enkele populieren gekapt omdat deze op of te dicht bij leidingen stonden. De leidingstraat ter plaatse wordt, vanwege de grote belangen en de grote milieutechnische gevolgen bij eventuele calamiteiten, beschermd met (kadastrale) rechten. Binnen enkele meters van de leiding worden geen bomen toegestaan. Dat is de reden waarom in de beplanting van de Vissersweg en de Domeinweg onderbrekingen zitten. Voor zover wij op dit moment kunnen nagaan zijn de afgelopen tien tot twintig jaar verder geen bomen verwijderd uit deze populierenlanen.

4. Uit welke (beleids)stukken blijkt dat het waterschap eisen stelt aan bomen(lanen) aan waterlopen? Zijn deze eisen in de gehele gemeente gelijk? Zo niet, waar zitten dan de verschillen? En welke eisen worden er door het waterschap in de buurt van de populierenlaan gesteld? En zijn er mogelijkheden om van deze eisen af te wijken?

Antwoord:

In de Waterschapsverordening van het waterschap Brabantse Delta zijn regels vastgelegd over wat wel en niet is toegestaan bij waterlopen en keringen. Deze verordening is opgesteld in het kader van de omgevingswet en is de vervanger van de Keur. De regels in deze verordening gelden voor het gehele gebied dat valt onder het Waterschap Brabantse Delta.

In de verordening is bepaald dat het verboden is in de beschermingszone van a-waterlopen bomen te planten. Ook worden voorwaarden benoemd waaronder vrijstelling wordt verleend van dit verbod. Die voorwaarden zijn zodanig uitgebreid dat praktisch gezien de aanplant vrijwel niet mogelijk is.

5. Is er overleg geweest met het waterschap over deze populierenlaan? Zo ja, is hier een gespreksverslag van? En kan de raad dat dan ontvangen? Indien er geen overleg is geweest, is dit dan een gemiste kans?

Antwoord

Ja, in de zomer van 2023 heeft met twee werknemers van de Brabantse Delta ter plaatse een gesprek plaatsgevonden. Hiervan is geen verslag gemaakt. De uitkomst van dit overleg was dat het aanplanten van bomen toegestaan is in de berm langs de watergang, met als voorwaarde dat de bomen op minimaal 5 meter vanaf de kant insteek worden aangeplant. Indien hier geen ruimte voor is, moeten de bomen op 1 meter vanaf de kant insteek aangeplant worden, met een minimale afstand van 10 meter tussen de bomen. Met deze voorwaarden kan het waterschap onderhoud blijven plegen aan de watergang. Deze voorwaarden gelden zowel ten aanzien van vervanging als nieuwe aanleg van bomen. Daarbij moet worden opgemerkt dat in de Waterschapsverordening deels andere en aanvullende eisen worden benoemd.

6. Uit de antwoorden op 1 april 2025 maken wij op dat er diverse lanen zijn die er slecht voor staan. Klopt dat? Zo ja, is er een inventarisatie en kunnen wij die ontvangen? En wat is de reden dat deze lanen er slecht voor staan? Is dat mede te verklaren door het onderhoudsbeleid of -uitvoering? Kunt u dat dan nader toelichten?

Antwoord:

Cobra heeft acht locaties van populieren lanen onderzocht (rapport 304962). Hieruit is gebleken dat bij alle lanen sprake is van één of meerdere gebreken, dood hout, aftakelende fase en/of kans

op takbreuk. Daarnaast is gebleken dat in alle boomlanen ecologische waarden aanwezig zijn, waardoor het van groot belang is om op korte termijn maatregelen door te voeren om wetsovertredingen (het laten ontstaan of voortbestaan van onveilige situaties) te voorkomen. De bomen zijn tenminste iedere vier jaar gecontroleerd. Snoeimaatregelen zijn getroffen om de bomen te begeleiden, op te kronen en te onderhouden. De aftakeling van de bomen is een samenspel van leeftijd, weersinvloeden en klimatologische omstandigheden en daarmee nauwelijks beïnvloedbaar.

7. Zijn er, in afwachting van het onderzoek naar de populierenlaan dat mede gebruikt kan worden voor de andere lanen, zoals door de portefeuillehouder gesteld in de beantwoording op 1 april 2025, al tijdelijke maatregelen genomen om het onderhoud te intensiveren? Zijn er al bomen gepland in bestaande lanen ter versteviging? Zo ja, in welke lanen en hoeveel bomen ongeveer? Zo niet, waarom is afgelopen plantseizoen niet gebruikt om alvast aan de slag te gaan?

Antwoord:

Intensivering van onderhoud aan de populierenlanen heeft vooralsnog geen toegevoegde waarde. Het onderhoud dat nodig is om de laan veilig in stand te houden gedurende zijn technische levensduur wordt uitgevoerd. Extra onderhoud geeft normaal gesproken geen verlenging van de levensduur en geeft geen winst ten aanzien van de veiligheid.

Voor aanplant van extra populieren in dit gebied van de Oranjepolder is eigenlijk geen ruimte. De bermen van de wegen zijn gemiddeld maar 2 m tot 2½ m breed. Daarmee staan bomen dan dicht op de rijbaan en de perceelsgrens. Zeker op landbouwpercelen ontstaat dan onrechtmatige hinder. De kans op schade aan de weg vanwege wortelopdruk is zeer reëel. Bovendien stelt het Waterschap beperkingen aan het aanplanten van bomen bij zogenaamde a-waterlopen die daar liggen.

Dat maakt dat het ontwikkelen van duurzame lanen hier feitelijk niet mogelijk is; de ondergrondse en bovengrondse groeiruimte is te beperkt.

De Lageweg heeft bredere bermen, maar ter plaatse is op basis van het bestemmingplan het planten van bomen niet toegestaan.

In de Willemspolder gelden vergelijkbare beperkingen. Bovendien is aanplant van bomen daar op basis van het bestemmingsplan, gezien de waarde van de openheid van het landschap, feitelijk op dit moment niet mogelijk.

8. Is er al een aanvang gemaakt met een inventarisatie van mogelijke locaties voor nieuwe bomenlanen? Zo niet, waarom niet? En wat heeft u nodig om binnen een jaar wel de raad te kunnen informeren over mogelijke nieuwe locaties? Zo ja, wanneer kan de raad over deze inventarisatie beschikken?

Antwoord:

Het college kiest ervoor om zoveel mogelijk werk met werk te maken. In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, renovaties en reconstructies wordt gezien of aanplant van extra bomen of lanen mogelijk is en als dan in de plannen opgenomen. Ook hierbij speelt het voornemen om in te zetten op uitvoering in plaats van beleidsontwikkeling een belangrijke rol.

Bij het zoeken naar locaties voor het realiseren van bomencompensaties (compensatiebeleid) wordt nadrukkelijk gekeken naar de mogelijkheid bestaande lanen en structuren te versterken of nieuwe te realiseren. Maar de beschikbare ondergrondse en bovengrondse groeiruimte is vaak niet voldoende, ander functie van de openbare ruimte en de aanwezigheid van kabels en leidingen stellen vaak beperkingen. En ook planologische voorschriften staat aanplant van bomen in de weg.

Ook willen we niet voorbijgaan aan stedenbouwkundige visies of beleidsvisies die voor bepaalde gebieden zijn opgesteld en waarin een afwisseling van openheid en beplantingen een rol spelen. Wij menen uw raad daarover te hebben bijgepraat op de werkbijeenkomst over bomen, gehouden op 7 mei 2024.

9. Waarom is de raad over de voortgang van de uitvoering van de motie niet tussentijds geïnformeerd? En ook niet bij de deadlines, terwijl de urgentie om met integraal bomenbeleid aan de slag te gaan breed gevoeld wordt in de raad en de raad erg betrokken is bij thema's die hieraan raken zoals klimaatadaptatie, hittestress en groen als welzijn bevorderend?

Antwoord:

Bij de uitwerking van de motie ten aanzien van de populierenlanen blijkt dat aanvullend onderzoek, met name naar vleermuizen, nodig is, voordat een plan van aanpak kan worden opgesteld. Dat onderzoek neemt tot mogelijk meer dan een jaar in beslag, ook vanwege een beperkte capaciteit bij marktpartijen om dat onderzoek uit te voeren. Dat betekent dat vooralsnog geen definitieve resultaten kunnen worden gepresenteerd.

Wij erkennen dat het juist was geweest als wij u schriftelijk hadden geïnformeerd over dat ontbreken van definitieve resultaten en bieden daarvoor excuses aan.

Ook wij onderschrijven het belang van groen en bomen in en om de stad. Het beleid is dan ook gericht op het behoud van zoveel mogelijk bomen. Aansluitend willen wij maximaal inzetten op uitvoering zoals we dat eerder in deze brief hebben benoemd. Maar u zult met ons eens zijn dat we ook andere opgaven in de stad hebben en dat voor het realiseren daarvan, na een integrale afweging, soms groen en bomen moeten wijken.

10. Welke inspanningen heeft het college geleverd om de motie volledig en tijdig uit te voeren?

Antwoord:

Wij hebben conform de perspectiefnota ingezet op uitvoering. Onderzoeken naar behoud of vervanging van de (populieren)lanen is opgestart en loopt op dit moment nog steeds.

De mogelijkheden van herstel of verlenging van de populierenlanen is verkend, maar praktisch niet haalbaar gebleken zoals wij eerder in deze brief hebben aangegeven.

Aanpassingen aan de beukenlaan langs de Vissersweg is conform de motie voor onbepaalde tijd opgeschort, waarbij de kanttekening wordt gemaakt dat de hinder die door sommige aanwonenden wordt ervaren niet is weggenomen.

Het structureel onderhoud van bomenlanen is in het beheer geborgd en behoeft op dit moment geen bijstelling. Planmatige vervanging, indien aan de orde, vormt onderdeel van het Jaarprogramma Openbare Ruimte. Daarbij wordt een integrale aanpak voorgestaan waarbij zo veel mogelijk werk met werk zal worden gemaakt.

Een beleidsdocument met betrekking tot de mogelijkheid van aanleg van nieuwe bomenlanen hebben wij om reeds eerdergenoemde reden niet opgestart.

11. Kan het college aangeven wanneer de motie alsnog volledig is uitgevoerd? En hoe het college de raad op de hoogte gaat houden van de vorderingen om tot een integraal bomenbeleid te komen?

Antwoord:

Zoals eerder in de brief aangegeven zullen wij inzetten op uitvoering en geen nieuw beleid opstellen. Dat heeft een weerslag op de uitvoering van de motie.

Naar verwachting kan na het aanvullend ecologisch onderzoek in beeld worden gebracht of en wanneer vervangen van populierenlanen aan de orde is. Zodra we daarover duidelijkheid hebben zullen wij u daarover per brief informeren, naar verwachting in het derde of vierde kwartaal van dit jaar.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oosterhout

, burgemeester,

, secretaris.

Bijlagen:

- Beoordeling populieren op acht locaties in Oosterhout
- Quicksan Natuur Populieren op acht locaties in Oosterhout